

Святіший Патріарх Кирил зустрівся з Предстоятелем Ассирійської Церкви Сходу

31 жовтня 2023 року в Патріаршій та Синодальній резиденції в Даниловому ставропігійному монастирі в Москві відбулася зустріч Святішого Патріарха Московського і всієї Русі Кирила з Католикосом-Патріархом Церкви Ассирії Сходу Мар Авою III.

У зустрічі взяли участь члени офіційної делегації Церкви Ассирії Сходу: керуючий Сирійською єпархією митрополит Мар Афрем Атнейл; керуючий єпархією Ірану, Вірменії та Грузії єпископ Мар Нарсай Беньямін; представник Ассирійської Церкви Сходу в Росії, член Комісії з діалогу між Руською Православною Церквою та Ассирійською Церквою Сходу хорєпископ Самано Одішо; настоятель храму Церкви Ассирії Сходу в Краснодарі священник Петро Павлов; настоятель громади Ассирійської Церкви Сходу в Ростові-на-Дону, член Комісії з діалогу священник Ефраїм Алхас; представник московської громади Ассирійської Церкви Сходу, член Комісії з діалогу диякон Роланд Біджамов.

З боку Руської Православної Церкви брали участь: голова Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату митрополит Волоколамський Антоній; співголова Комісії з діалогу між Руською Православною Церквою та Ассирійською Церквою Сходу єпископ Червонослобідський і Темниківський Климент; секретар ВЗЦЗ із міжхристиянських відносин, секретар Комісії з діалогу ієромонах Стефан (Ігумнов); співробітник ВЗЦЗ, член Комісії з діалогу С.Г. Алфьоров.

Вітаючи Святішого Католикоса-Патріарха Мар Аву III та членів його делегації, що супроводжує його, Предстоятель Руської Православної Церкви зазначив: «З теплим почуттям згадую нашу минулу зустріч, яка відбулася в цьому ж залі в 2022 році і залишила дуже добрі враження. Відвідання Росії було першим візитом після Вашого зведення на найвищий Патріарший престол. І під час цього річного візиту ми щиро вітаємо Вас і радіємо, що приводом для приїзду є ювілей ассирійської громади в Москві».

Днями Католикос-Патріарх Мар Ава III очолив урочистості на честь 25-річчя освячення московського храму Пресвятої Діви Марії— Представництва Церкви Ассирії Сходу в Росії. «Цей храм відіграє дуже важливу роль: допомагає ассирійцям, котрі живуть у Москві, об'єднуватися і зберігати свою віру», — зазначив Святіший Патріарх Кирил, високо оцінивши труди представника Ассирійської Церкви Сходу в Росії хорєпископа Самано Одішо з окормлення ассирійців, що мешкають у російській столиці, та його внесок у розвиток міжцерковних відносин.

Добрі відносини, що склалися між Руською Православною Церквою та Ассирійською Церквою Сходу, а також між Предстоятелями двох Церков, мають особливе значення сьогодні, «коли багато зв'язків руйнуються під впливом політичних сил, спрямованих, зокрема, і на те, щоб Православні Церкви Сходу перебували під різними зовнішніми впливами», зазначив Патріарх Московський і всієї Русі.

Говорячи про наявні глибокі історичні зв'язки, Святіший Владика сказав: «Наші народи завжди жили у мирі і в міру своїх сил підтримували один одного. Знаючи про багато страждань ассирійського народу, Росія, як могла, допомагала, тому що ваші страждання були найчастіше стражданнями вірності за вашу віру і за вашу Батьківщину».

При цьому велику роль відіграє ассирійська діаспора в Росії, констатував Предстоятель Руської Православної Церкви: «По відношенню до вашого народу, який мешкає в Росії, я навіть насилу використовую слово «діаспора» — ассирійці стали органічною частиною російського народу і самої Росії».

Святіший Патріарх Кирил особливо зупинився на ситуації у близькосхідному регіоні: «Там зараз гинуть люди — черговий і цього разу, як на мене, дуже небезпечний конфлікт виник у цьому

святому місці. Ми знаємо, що часто ці конфлікти, ці політичні потрясіння дуже боляче торкаються життя вашого народу. У недавньому минулому народ Іраку пережив страшну війну і тільки-но починає повертатися до мирного життя. І ось зараз знову спалахує конфлікт на Святій Землі. Цей конфлікт, до якого залучені палестинці та ізраїльтяни, забирає багато життів та створює вибухонебезпечну обстановку у всьому регіоні».

Предстоятель Руської Православної Церкви висловив побажання та надію, що, незважаючи на наявні відмінності в оцінках того, що відбувається, християни всього світу, особливо ті, хто має пряме відношення до Святої Землі, зможуть у нинішній ситуації спільно підвищувати свій голос на захист миру та спокою у регіоні. «Ця земля заслуговує на те, щоб, принаймні, у XXI столітті люди там могли жити спокійно», — вважає Святіший Владика.

Патріарх Московський і всієї Русі також нагадав, що подібні загострення часто призводять до того, що починається вихід із регіону мирного населення, і дуже часто біженцями є християни.

«Майже десять років має місце ще один дуже важкий, небезпечний конфлікт, про який я особливо хотів би сказати, — цей конфлікт сьогодні дуже драматично розвивається на близькій моєму серцю і серцю кожної російської людини українській землі», — відзначив далі Святіший Патріарх Кирил.

Предстоятель Руської Православної Церкви сердечно подякував Католикосу-Патріарху Ассирійської Церкви Сходу за те, що він відкрито говорить про наругу над православними святинями в Україні, підносить свій голос на захист тих, хто необгрунтовано зазнав гонінь, в тому числі українських ієрархів, зокрема, незаконно утримуваного митрополита Тульчинського і Брацлавського Іонафана.

Констатувавши, що Католикос-Патріарх Мар Ава III — один із небагатьох релігійних керівників, хто виступає з критикою санкційної політики щодо Руської Православної Церкви та Росії, висловлюючи цю позицію зокрема і на зустрічі з Папою Римським у Ватикані, а також іншими способами і засобами, Святіший Патріарх Кирил подякував йому за мужню позицію.

Святіший Владика також дав позитивну оцінку напрямкам роботи та темам обговорень у рамках Комісії з діалогу між Руською Православною Церквою та Ассирійською Церквою Сходу, діяльність якої розпочалася вісім років тому. Чергове засідання заплановане на початок 2024 року. Його Святість запропонував у рамках роботи Комісії обговорити також питання допомоги християнам Близького Сходу та міжцерковної співпраці у медійному середовищі.

Крім того, важливим напрямом взаємодії між Руською Православною Церквою та Ассирійською

Церквою Сходу є контакти в академічній сфері, констатував Патріарх Московський і всієї Русі. Цього року вперше представник Ассирії Церкви Сходу з відзнакою закінчив Московську духовну академію. Завершує навчання і другий студент із цієї Церкви — клірик єпархії Ірану, Вірменії та Грузії. «Ми готові з любов'ю прийняти наступних ваших студентів для навчання», — наголосив Святіший Владика. Він також особливо відзначив заснований цього року навчальний курс «Стародавні Східні Церкви», який читається у Загальноцерковній аспірантурі та докторантурі імені рівноапостольних Кирила й Мефодія.

Говорячи про різноманітність контактів між двома Церквами, Святіший Патріарх Кирил згадав, зокрема, що в серпні цього року делегація Руської Православної Церкви брала участь в урочистостях в Іраку, присвячених відкриттю нової Центральної резиденції Католикосів-Патріархів Ассирійських та I Всесвітньому з'їзді. «Ці урочистості, на мою думку, мали історичне значення для вашої Церкви та для двосторонньої взаємодії, зокрема й по молодіжній лінії, — висловив думку Святіший Владика. — Гадаю, треба розвивати нашу спільну діяльність, особливо в галузі молодіжних контактів. Ми відкриті до ваших пропозицій, а також вироблятимемо свої позиції для того, щоб цей перспективний і корисний напрямок роботи наповнювався реальним і потрібним змістом».

Святіший Патріарх Кирил також сердечно привітав настоятелів ассирійських парафій, що супроводжували Католикоса-Патріарха Мар Аву III, які діють у російських містах Краснодарі та Ростові-на-Дону.

«Ваша Святосте, улюблений у Христі брате! Підношу славу Господу Богу нашому за другу офіційну зустріч з Вашою Святістю в Патріаршій резиденції в славному місті Москві, — сказав у відповідь Предстоятель Ассирійської Церкви Сходу. — З великою вдячністю згадуємо нашу першу зустріч у листопаді минулого року після того, як ми прийняли обов'язки Католикоса-Патріарха Ассирійської Церкви Сходу в Іраку та в усьому світі. Під час цієї нашої зустрічі ми раді бачити Вашу Святість збереженим Господом Богом».

Католикос-Патріарх Ассирійської Церкви поділився радістю від повторного освячення вівтаря храму Март Марьям (Пресвятої Діви Марії) Ассирійської Церкви Сходу в Москві, що відбулося 29 жовтня. Камінь у заснування цього храму було закладено у 1996 році, а освячення відбулося 27 вересня 1998 року, його звершив приснопам'ятний Католикос-Патріарх Мар Хнанья Дінха IV. «Цей день вважається офіційною датою започаткування духовної діяльності громади, яка опікується віруючими Ассирійської Церкви Сходу в благословенній Росії, — підкреслив Католикос-Патріарх Мар Ава III. — З милості Господа та за Його допомогою ця духовна діяльність розвивається, в тому числі завдяки ревному служінню настоятеля храму Пресвятої Діви Марії хорєпископа Самана Одішо, дияконів, парафіяльної ради та всіх парафіян. Таким чином, цей храм увійшов в історію і є

первістком усіх храмів Ассирійської Церкви Сходу в благословенній Росії».

«Ми не можемо забути про користь і добрі плоди офіційного діалогу між двома нашими Церквами, який розпочався у 2014 році, коли Ваша Святість і наш попередник на посту Патріарха Мар Хнанья Дінха IV зустрілися і мудро, під проводом Святого Духа, вирішили створити спільну Комісію з діалогу між двома нашими Церквами з метою зближення один з одним як братів у Христі для співробітництва у багатьох важливих сферах діяльності двох Церков», — зазначив також Католикос-Патріарх Мар Ава III. Високий гість зупинився, зокрема, на співпраці в галузі вищої богословської освіти: «У її рамках нині священник Аддай Даніель проходить навчання за бакалаврською програмою в Московській духовній академії, а диякон Артур Авдішев цього року отримав диплом магістра богослов'я і зараз навчається у нас в Іраку. Такі кроки приносять багато плодів і дозволяють краще зрозуміти вчення наших Церков».

Святіший Католикос-Патріарх також згадав про заплановане незабаром видання його книги про сім таїнств Церкви в перекладі російською мовою, висловивши сподівання, що ця праця буде використовуватися як джерело з богослов'я Ассирійської Церкви Сходу в навчальних закладах Руської Православної Церкви.

Предстоятель Ассирійської Церкви Сходу висловив особливу подяку Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату та членам Комісії з діалогу з боку Руської Православної Церкви: «По-перше, хотілося б подякувати голові ВЗЦЗ Високопреосвященнішому митрополиту Антонію, з яким ми з великою радістю зустрілися з великою радістю під час нашого торішнього візиту. А також висловити величезну подяку Преосвященному єпископу Клименту, який є співголовою Комісії з діалогу з російської сторони з моменту її створення, з яким я сам особисто співпрацював з великою радістю та порозумінням, будучи співголовою Комісії у сані єпископа. І ми дякуємо ієромонаху Стефану (Ігумнову), який багато допомагав нам і працював задля розвитку діяльності Комісії та для організації наших зустрічей та засідань, а також С. Г. Алфьорову, енергійному співробітнику ВЗЦЗ та члену нашої Комісії з діалогу. Велика подяка всім їхнім колегам, які з любов'ю працюють разом з нами заради зближення наших Церков».

Католикос-Патріарх Мар Ава III звернувся до Святійшого Патріарха Кирила зі словами подяки за підтримку в організації перебування в Росії священника Ефраїма Алхаса з сім'єю, призначеного для служіння в парафії в ім'я святого Іоанна Хрестителя в Ростові-на Дону. Співробітники Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату також надають величезну допомогу у пошуку земельної ділянки для будівництва у цьому місті ассирійського храму.

Як зазначив Католикос Ассирійської Церкви Сходу, він був радий бачити представника Руської Православної Церкви архімандрита Филипа (Васильцева) на святкуванні відкриття 6 серпня 2023

року нового кафедрального собору в Ербілі (Ірак) та приймати його у своїй резиденції. Крім того, делегація Московського Патріархату була присутня на Першій міжнародній молодіжній конференції Ассирійської Церкви Сходу, що відбулася в Ербілі з 5 по 12 серпня за участю 300 молодих людей з тих країн світу, в яких є єпархії та парафії цієї Церкви.

Патріарх-Католикос висловив солідарність з думкою Святішого Патріарха Кирила про те, що двом Церквам важливо співпрацювати в галузі молодіжного служіння, наголосивши: «Ці зв'язки демонструють зближення двох наших Церков як сестер у Христі. Ми постійно молимося про те, щоб з Божою допомогою у майбутньому наші взаємини все більше зміцнювалися».

Святіший Католикос-Патріарх Мар Ава III також поділився своїми роздумами щодо становища християн у різних регіонах світу, зокрема, на Близькому Сході. «Складнощі та протидії не припиняються», — наголосив гість. Зазначивши, що Святіший Патріарх Кирил завжди виступав захисником близькосхідних християн, Предстоятель Ассирійської Церкви Сходу сказав: «Ця діяльність ніколи не буде забута нами». «Ми бачимо, що не лише християни Сходу щодня несуть на собі хрест Христов, як вони це робили в минулому і роблять донині, але що країни, які вважаються країнами свободи, бувають супротивними Церкві Божій та істинно віруючим», — констатував Його Святість. «З великим сумом ми згадуємо про гіркі події та несправедливість, що чиниться проти канонічної Української Православної Церкви, — зазначив далі Католикос-Патріарх Ассирійської Церкви Сходу Мар Ава III. — Ми дуже засмутилися, довідавшись, що її ієрархи засуджуються і перебувають під вартою, а храми закриваються і захоплюються розкольникими. І зовсім недавно ми дізналися, що влада цієї країни хоче прийняти закони, які забороняють Українську Православну Церкву за її багатовіковий зв'язок із Московським Патріархатом». «Велике зло здійснюється безбожною владою, яка задумала знищення і руйнування Церкви Божої в цій країні», - наголосив Предстоятель Ассирійської Церкви Сходу.

Святіший Католикос-Патріарх рішуче засудив «ці нелюдські дії, що порушують міжнародні закони, зневажають свободу релігії та свободу совісті всіх людей». Гість також висловив упевненість, що «обов'язком ООН є нагляд за ситуацією та захист прав усіх синів Церкви в Україні для того, щоб їх свободу як істинно віруючих християн не зневажали». «Просимо в наших молитвах Божої милості, щоб Господь Бог зберігав Свою істинну Церкву в цій країні від рук руйнівників і від підступних планів розкольників, які розділяють Церкву Божу, і встановив мир, спокій, належний устрій і законність у цій ситуації», — зазначив Католикос-Патріарх Мар Ава III.

Звертаючись до Святішого Патріарха Кирила, гість сказав: «Благаємо Бога про Вашу Святість, бо знаємо, який великий сум відчуваєте Ви особисто і вся Руська Православна Церква у зв'язку з цією ситуацією. Молимо Господа і Спасителя нашого Ісуса Христа зміцнити Вас разом з архієреями, кліриками та істинно віруючими мирянами, які страждають у цій тривожній ситуації».

Святіший Католикос-Патріарх Мар Ава III також наголосив, що Господь обдаровує блаженствами всіх, хто переслідується заради Його святого імені.

«Дозвольте ще раз висловити нашу велику подяку Вашій Святості за цю благословенну нагоду зустрітися з Вами, — сказав Святіший Католикос-Патріарх Мар Ава III Предстоятелю Руської Православної Церкви. — Особливо за гостинність, надану нам протягом усього нашого тижневого перебування в Москві, а також поїздки до Володимира, де ми зустрілися з ассирійською громадою міста, і відвідування Суздаля і Муром». Гість висловив сподівання, що Святіший Патріарх Кирил з часом відвідає іракську землю.

Предстоятель Ассирійської Церкви Сходу попросив молитов Його Святості про всіх християн Іраку та Близького Сходу.

Після завершення бесіди, зважаючи на видатний особистий внесок у розвиток двосторонніх відносин, Святіший Патріарх Московський і всієї Русі Кирил вручив Святішому Католикосу-Патріарху Ассирійської Церкви Сходу Мар Аві III високу нагороду Руської Православної Церкви — орден Слави і Честі I ступеня.

Хорєпископ Самано Одішо був нагороджений орденом Слави і Честі III ступеня.

Джерело: <https://mospat.ru/ua/news/90948/>